Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

- Wydział Instrumentalny

SYLABUS PRZEDMIOTU DO PLANU STUDIÓW OBOWIĄZUJĄCEGO OD ROKU AKADEMICKIEGO 2026 / 2027

NAZWA PRZEDMIOTU	Organoznawstwo
KIERUNEK	instrumentalistyka
SPECJALNOŚĆ	gra na instrumencie
SPECJALIZACJA	organy
POZIOM STUDIÓW	Studia II stopnia

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT:

Prof. dr. hab. Roman Perucki

ZAŁOŻENIA, CELE ORAZ CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Zapoznanie z podstawową wiedzą z zakresu budowy organów, problematyką różnych systemów traktury organowej, wskazanie różnic w budowie instrumentów historycznych i współczesnych, poznanie zasad strojenia instrumentu. Celem zajęć jest zdobycie podstawowej wiedzy o tym jak należy obchodzić się z instrumentem oraz jak radzić sobie z typowymi usterkami technicznymi. Grupa może być organizowana co 2 lata dla dwóch roczników.

WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE:

Umiejętność gry na organach, podstawowa znajomość instrumentu.
Uzyskanie wpisu na semestr, w którym organizowana jest grupa.

ZALECANE FAKULTATYWNE KOMPONENTY PRZEDMIOTU:

Studiowanie literatury z zakresu budownictwa organowego, uczestniczenie w sesjach, konferencjach organowych podejmujących tę tematykę. Praktyczny udział w procesie strojenia organów przez organmistrzów, a także budowania nowych instrumentów, poznawanie tematyki związanej z intonacją głosów organowych.

BIBLIOGRAFIA PODSTAWOWA:

- Prof. dr hab. Jan Chwałek – „Budowa organów” (cz.I, II) W-wa 1971, Lublin 1973
- wybrane referaty z Sesji organowych - *"Organy i muzyka organowa"* AM Gdańsk, Prace Specjalne

BIBLIOGRAFIA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Antoni Sapalski „Przewodnik dla organistów” (Kraków 1880, reprint: Lublin 1980)
- Dr Jerzy Erdman „Organy” (W-wa 1989)
- literatura niemieckojęzyczna dotycząca budownictwa organowego
- Die Musik in Geschichte und Gegenwart, Kassel 1994- (wybrane hasła)
- Organy i muzyka organowa, prace specjalne, Gdańsk (wybrane artykuły z sesji organowych VII-XIV)

EFEKTY UCZENIA SIĘ – WIEDZA:

Absolwent kursu:

zna historię powstania organów, rozwoju budownictwa organowego na przestrzeni wieków, posiada podstawową wiedzę na temat budowy organów, zna zasady funkcjonowania organów mechanicznych, pneumatycznych, elektromagnetycznych, potrafi wymienić najważniejszych budowniczych organów w Europie i ich dzieła - posiada wiedzę w zakresie strojenia głosów labialnych, językowych, potrafi wskazać podstawowe różnice w budowie organów barokowych i romantycznych i współczesnych (różnorodna koncepcja) (K_W04, K_W05, K_W11)
EFEKTY UCZENIA SIĘ – UMIEJĘTNOŚCI:
Absolwent kursu: umie stroić głosy językowe w organach, potrafi ułożyć dyspozycję organów w różnych stylach i epokach, umie dokonać drobnych napraw instrumentu (K_U01, K_U09)
EFEKTY UCZENIA SIĘ - KOMPETENCJE SPOŁECZNE:
Absolwent kursu: w nagłych wypadkach potrafi pomóc artyście w uruchomieniu organów czy sprawności technicznej, oraz stroju instrumentu, posiada umiejętność rejestrowania artyście wykonującemu koncert, umie posługiwać się fachową terminologią (K_K1, K_K2, K_K10)

semestr przedmiotu:	I	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	I
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	3
rodzaj zajęć:	ćwiczenia grupowe	sposób zaliczenia:	zaliczenie z oceną

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:
Przedstawienie budownictwa organowego w zarysie historycznym - od czasów rzymskich, poprzez średniowiecze, renesans, barok, wiek XIX oraz XX - tzw. czas Orgelbewegung, aż po budownictwo współczesne. Wskazanie cech charakterystycznych we francuskim, niemieckim, włoskim, hiszpańskim i niderlandzkim budownictwie organowym. Analiza przemian dokonujących się w budownictwie organowym na przestrzeni epok, ze szczególnym uwzględnieniem dyspozycji organów. Prezentacja dokonań wybitnych organmistrzów wszystkich epok. Teoretyczne zasady strojenia głosów językowych oraz labialnych, konserwacja poszczególnych systemów i mechanizmów w organach.
METODY DYDAKTYCZNE:
Zajęcia prowadzone w formie wykładu dla grupy studentów, w wymiarze 2 lub 4 godzin lekcyjnych tygodniowo. Zwiedzanie niektórych organów dostępnych w kościołach na terenie Trójmiasta i w okolicach, wizyty w pracowniach organmistrzowskich.
WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:
Semestr kończy się zaliczeniem z oceną. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest systematyczna praca i obecność na zajęciach. Zaliczenie przedmiotu składa się z kolokwium z wiedzy teoretycznej. Ostatecznym terminem uzyskania zaliczenia jest ostatni dzień sesji egzaminacyjnej. Szczegółowy tryb oceniania określa Regulamin Studiów I i II Stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku.

semestr przedmiotu:	II	semestr realizacji przedmiotu w toku studiów:	II
wymiar godzin:	30	ilość pkt. ECTS:	3
rodzaj zajęć:	ćwiczenia grupowe	sposób zaliczenia:	zaliczenie z oceną

TREŚCI PROGRAMOWE WRAZ Z OPISEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA:

Przedstawienie budownictwa organowego w zarysie historycznym - od czasów rzymskich, poprzez średniowiecze, renesans, barok, wiek XIX oraz XX - tzw. czas Orgelbewegung aż po budownictwo współczesne. Wskazanie cech charakterystycznych we francuskim, niemieckim, włoskim, hiszpańskim i niderlandzkim budownictwie organowym. Analiza przemian dokonujących się w budownictwie organowym na przestrzeni epok, ze szczególnym uwzględnieniem dyspozycji organów.

Prezentacja dokonań wybitnych organmistrzów wszystkich epok.

Teoretyczne zasady strojenia głosów językowych oraz labialnych, konserwacja poszczególnych systemów i mechanizmów w organach.

METODY DYDAKTYCZNE:

Zajęcia prowadzone w formie wykładu dla grupy studentów, w wymiarze 2 lub 4 godzin lekcyjnych tygodniowo. Zwiedzanie niektórych organów dostępnych w kościołach na terenie Trójmiasta i w okolicach, wizyty w pracowniach organmistrzowskich.

WARUNEK ZALICZENIA KURSU WRAZ Z METODAMI I KRYTERIAMI OCENIANIA:

Semestr kończy się zaliczeniem z oceną. Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest systematyczna praca i obecność na zajęciach. Zaliczenie przedmiotu składa się z kolokwium z wiedzy teoretycznej. Ostatecznym terminem uzyskania zaliczenia jest ostatni dzień sesji egzaminacyjnej. Szczegółowy tryb oceniania określa Regulamin Studiów I i II Stopnia Akademii Muzycznej w Gdańsku.